

SVETOVANJE V PRAKSI

Uredila
Alenka Kobolt

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Življenje ni problem, ki ga moramo rešiti, temveč resničnost, ki jo moramo izkusiti.

Yann Martel

Zahvala

Te monografije ne bi bilo brez ljubeznivega odziva vseh naših sogovornic in sogovornikov, ki so študentkam Socialne pedagogike v okviru Izbirnega strokovnega modula z naslovom »Svetovalni procesi«, pripovedovali o svojih izkušnjah svetovanja. Tudi ne brez skrbnega in motiviranega dela vseh študentk prvega letnika magistrskega študija, ki so v študijskem letu 2013/2014, dve tudi v š/l 2014/2015, opravile pogovore s strokovnimi delavkami in delavci različnih profilov. Vsi pri svojem delu tudi svetujejo. Bodisi otrokom ali mladostnikom, njihovim staršem, družinam, učiteljem in drugim. Delujejo v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, svetovalnih centrih, psihohigienskih ambulantah, centrih za socialno delo, vzgojnem zavodu, stanovanjski skupini ali dijaškem domu. Ker so nekateri želeli ostati anonimni, smo se odločili, da njihovih imen ne razkrijemo.

Avtorice prispevkov, prav tako študentke študijskega programa Socialne pedagogike na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, so po delovnih področjih analizirale posamezne pogovore ter jih dopolnile s teoretičnim uvodom. Nina Steklasa je prispevala likovni izdelek, ki je nastal na enem izmed srečanj, kjer smo se preizkušale tudi v tej zvrsti umetnosti. Verjamemo namreč, da je tudi svetovanje svojevrstna umetnost, ki zahteva veliko znanja in pristnosti.

V vlogi usmerjevalke procesa študija ter urednice, zaželim knjigi, če se ne motim prvi, ki predstavi praktične vidike svetovanja pri nas, da jo prebira čim več sedanjih in bodočih svetovalk in svetovalcev.

ALENKA KOBOLT

SVETOVANJE V PRAKSI

Uredila
Alenka Kobolt

Ljubljana 2015

Svetovanje v praksi

Avtorice izvajalki in študentke magistrskega študija Socialne pedagogike v okviru predmeta Svetovalni procesi Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani

Urednica Alenka Kobolt

Recenzija doc. dr. Jana Rapuš Pavel, doc. dr. Tomaž Vec

Lektoriranje Mojca Kositer

Prevod povzetkov v angleški jezik Andrejka Lep

Izdala in založila Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani

Za založnika Janez Krek, dekan

Oblikovanje in priprava Igor Cerar

Slika na naslovnici Nina Steklasa, "brez imena", 2014
18 x 24 cm, akril na slikarskem platnu na kartonu

Tisk Formatisk, d.o.o., Ljubljana

Naklada 300 izvodov (1. izdaja, 1. natis)

Ljubljana, 2015

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.091:005.942
364-785

SVETOVANJE v praksi / [avtorice izvajalki in študentke magistrskega študija Socialne pedagogike v okviru predmeta Svetovalni procesi Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani] ; uredila Alenka Kobolt ; [prevod povzetkov v angleški jezik Andrejka Lep]. - 1. izd., 1. natis. - Ljubljana : Pedagoška fakulteta, 2015

ISBN 978-961-253-171-3
1. Kobolt, Alenka
278668032

© Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, 2015

VSEBINA

O NASTAJANJU IN NAMENU MONOGRAFIJE	7
<i>Alenka Kobolt</i> SVETOVANJE – KOMPETENCA PSIHOSOCIALNIH POKLICEV	9
<i>Jasmina Gabrovec</i> SVETOVALNO DELO NA PODROČJU PREDŠOLSKE ZGOJE	23
<i>Lucija Mikelj</i> SVETOVALNO DELO V OSNOVNI, SREDNJI IN ŠOLI S PRILAGOJENIM PROGRAMOM	39
<i>Laura Velkner</i> SPOMINI MLADOSTNIKA NA SVETOVALNI PROCES	57
<i>Tatjana Verbnik Dobnikar</i> POT OD UČITELJICE DO SVETOVALNE DELAVKE	69
<i>Zarja Brumen Žarn</i> SVETOVALNO DELO V SVETOVALNIH CENTRIH	87
<i>Nives Železnik</i> SVETOVALNO DELO NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO	109
<i>Jasmina Gabrovec</i> SVETOVANJE V VZGOJNIH USTANOVAH	129
<i>Lara Brglez</i> SVETOVANJE NA RAZLIČNIH DELOVNIH MESTIH	139
<i>Tina Turinek, Alenka Kobolt</i> SVETOVALNO DELO PRED DVEMA DESETLETJEMA	183

English summaries	199
Predstavitev avtoric	205
Indeks	209

O NASTAJANJU IN NAMENU MONOGRAFIJE

V šolskem letu 2013/2014 sva s Tatjano Verbnik Dobnikar prvič izvajali strokovni izbirni predmet z naslovom **Svetovalni procesi** v petem letu študija Socialna pedagogika. Pravzaprav to ni bil izbirni predmet, saj so se ga udeležile vse vpisane študentke. Najin prvotni načrt je bil usmerjen v čim bolj praksi približano izvedbo, a sva ga morali zaradi 36 vpisanih slušateljic delno prilagoditi v načinu izvedbe seminarjev in predavanj. Kot nosilki predmeta se mi je utrnila ideja, da bi k sodelovanju povabila praktike, torej strokovne delavke in delavce različnih strokovnih profilov, ki v okviru svojih delovnih zadolžitve svetujejo. Idejo sem delila s sodelavko in študentkami, ki so bile takoj pripravljene za tovrstno sodelovanje.

Zbrala sem elektronske naslove iz svojega in kolegičinega seznama in odposlala okoli 40 vabil kolegicam in kolegom iz prakse. Nekatera niso bila dostavljena, ker je bil e-kontakt zastaran. Nekatero študentko so sogovornike/ce iz prakse poiskale same. Kmalu so začela prihajati povratna sporočila, vsa po vrsti pozitivna. Kolegice in kolegi iz prakse so bili pripravljene z nami deliti svoje izkušnje, znanje, stališča in spoznanja. Tako smo ustvarili pare – študentko in strokovnjaka iz prakse, ki je bil pripravljen deliti izkušnje s svojega svetovalnega področja.

Pred izvedbo pogovorov smo v motivirani in aktivni skupini študentk oblikovali okvirne tematike za pol-strukturirane pogovore, saj smo že takrat načrtovali kasnejšo kvalitativno analizo. Ko so študentke opravile kvalitativno analizo svojega pogovora s svetovalcem, smo videli, da smo zbrali dragocene izkušnje strokovnih delavk in delavcev, ki delujejo na različnih segmentih psiho-socialnega, pedagoškega in terapevtskega področja. Na tej stopnji se je utrnila ideja o nadaljevanju raziskovanja, na način prečnih analiz vseh pogovorov. Tu so pod mentorstvom avtorice tega uvoda delo prevzele avtorice prispevkov monografije. Imena vseh študentk, ki so izvedle intervju, ga prepisale in kvalitativno analizirale smo napisali v posameznih prispevkih. Strokovne delavke in delavce, ki so nam pripovedovali o svojih izkušnjah pa predstavimo le glede na njihovo stroko, delovne izkušnje, dopolnilna izobraževanja.

V prijetnem in sodelovalnem učnem procesu smo iskale primerne poti in načine za nadaljevanje analize, povzemanje in predstavitev vseh zbranih rezultatov. Čeravno smo pričakovale razlike v svetovalnih pristopih glede na stroke (psihologinje, socialne delavke, socialne pedagoginje in drugi...), se je izkazalo, da predvsem delovno področje vpliva

na vsebine in načine ter obseg svetovalnega dela v praksi. Tako smo analize usmerile na posamezna področja dela – od vrtcev, osnovnih šol, dijaškega doma in stanovanjske skupine do centrov za socialno delo, svetovalnih centrov in svetovanja na raznolikih delovnih področjih. V zadnjo skupino smo uvrstile pogovore praktikov s področij, kot so zapor, zavod za zaposlovanje in zasebne svetovalne in/ali terapevtske prakse.

Ko so bili prispevki že skoraj pred lekturo, sem našla zapise podobnih pogovorov, ki smo jih v okviru takratnega predmeta Pedagoško andragoško svetovanje opravili pred 22 in 23 leti. Iz analize teh zapisov je nastal zadnji in zaključni prispevek, ki odstira vpogled v takratno svetovalno in klinično prakso. Gre za čas, ko so se študentke in avtorice prispevkov, ki so izvedle pogovore s praktiki ter kvalitativne analize, rodile. In tako je sklenjen časovni krog – svetovanje danes in vpogled v svetovanje in delo pred mnogimi leti.

V letu 2014/2015 smo v okviru istega predmeta usmerili pozornost še na izkušnje uporabnikov. Za to monografijo smo izbrali ilustrativen pogovor z mladostnikom, ki je bil vključen v svetovalni proces na iniciativo šole in se procesa spominja iz distance štirih let.

Želim si, da bi bili prispevki bralcem in bralkam različnih strok zanimivo branje, morda tudi priložnost za primerjavo svojih izkušenj s temi, ki jih predstavijo prispevki te monografije. Praviloma knjige o temi svetovanja in terapije predstavljajo le teoretična izhodišča, pristope, metode in tehnike. Ta monografija pa predstavlja vpogled v neposredne izkušnje prakse iz svetovanja na različnih področjih in z različnimi uporabniki.

Monografija je nastajala z mladostnim žarom študentk in z zrelostjo izkušenj naših sogovornic in sogovornikov – svetovalk in svetovalcev.

ALENKA KOBOLT

IZ RECENZIJ

Knjiga je s svojim večplastnim prikazom svetovalnih praks dragoceno vodilo za preverjanje in nadgrajevanje strokovnega dela na področju svetovanja.

DOC. DR. JANA RAPUŠ PAVEL, DRUŽINSKA TERAPEVTKA

Monografija predstavi različnosti izzivov, s katerimi se soočajo svetovalke in svetovalci na posameznih področjih ter paleto možnosti delovanja svetovalne/ga delavke/ca. Strokovno izhodišče je uvrščeno v kontekst razvoja svetovanja, kjer je jasno postavljena meja med svetovanjem in psihoterapijo.

DOC. DR. TOMAŽ VEC, SPEC. PSIHOLOŠKEGA SVETOVANJA

Cena: 10,00 €

ISBN 978-961-253-171-3

9 789612 531713